
Herstel voor de totale mens

Weerspannigheid (2)

J.G.Bulthuis

Levend in een tijd waarin Gods volk zoekt naar verdere ontplooiing en groei, stuit het in diverse innerlijke sectoren op tegenstand en schijnbaar onoverkomelijk problemen. Deels psychische en lichamelijke onvolkomenheden, deels aspecten van het geloofsleven betreffend. De één zegt: 'er is geen doorkomen aan'; de ander: 'het blijft steeds maar hetzelfde'; en weer een ander: 'ik houd het voor gezien'.

De vraag is hier op z'n plaats: wat steekt daar toch achter? Een heel belangrijk antwoord hierop is zicht te krijgen in de hemelse gewesten op de werkingen van de geest van weerspannigheid. Deze vorst, deze kop van het beest uit de afgrond, is de grote weerhouder van herstel en groei. Het wordt dan ook hoog tijd om een einde te gaan maken aan zijn aanwezigheid en werking in de gemeente van Christus.

Compensatie

Wanneer een mens door verwerping wordt beheerst, zoekt hij een manier van leven waarin hij zich kan handhaven. Half bewust, half onbewust vervalt hij in aangeleerde gedragingen en maniertjes. Hiermee hoopt hij in zijn sociale kring mee te kunnen, iets te zijn, aanvaard te worden. Hij is echter niet helemaal zichzelf en speelt min of meer een rol waaraan hij gewend raakt en in gelooft. Er wordt een bepaald gedrag aangemeten. Dit is compensatie. Een vorm van genoegdoening voor hetgeen hij in zichzelf mist, voor wat hij niet kan, voor wat hij niet is.

Het gevoel van 'gemis' komt voort uit de grote leugen en misleiding die door de geest van verwerping wordt gesuggereerd. Men compenseert dus een leugen. Maar al

te graag maakt de geest van weerspanning van dit gegeven gebruik. Hij biedt die mens zijn 'diensten' aan om te kunnen voorzien in de noodzaak toch vooral mee te tellen in de ogen van anderen. Deze macht veroorzaakt daardoor in het gedrag van de mens de volgende compensaties:

- * sterke drang in het middelpunt te willen staan in de groep, willen opvallen, graag het woord willen voeren.
- * zich laten gelden, belangrijk doen, opdringerig.
- * zichzelf aanprijzen, aanbieden.
- * schreeuwerig, stoerdoenerig.
- * openlijke oppositievoering, in het openbaar opzettelijk moeilijke en pijnlijke vragen stellen, het 'tegen' zijn.
- * doordrammerig, hard werkend, prestatiedrang.
- * opschepperig, hoogmoedig en hooghartig.
- * naar de macht willen grijpen.
- * lastig en dwarsliggend.
- * streberig.
- * eigengereid en eigenwijs.
- * niet kunnen toegeven en erkennen.
- * ongehoorzaam.
- * onbuigzame zelfhandhaving.
- * gemakzuchtig, laat maar waaien.
- * een 'dat kan ik me wel veroorloven'-houding, boven de wet staan.
- * would-be: bewust en gewild anders zijn, geforceerd alternatief doen.

De lezer zal bemerken dat bovengenoemde gedragingen negatief zijn en voor de onderlinge omgang, zeker in de gemeente, ondermijnend en ongewenst zijn.

Waar echter de compensatie niet openlijk aan de dag treedt en zich niet op de ander richt, is zij niet minder lastig en gevaarlijk. Iemand kan dan zó in zijn eigengevormde 'levensleugen' geloven en zich zó vastklampen aan een aangeleerd gedrag dat hij voor anderen ontoegankelijk is. Men kan er tegen inpraten als Brugmans, maar hij blijft onwrikbaar vastgeklampt aan z'n levenshouding en -visie. Het zijn de geestelijke eilandbewoners

die voor zichzelf overtuigd zijn van hun gelijk en dus onveranderd blijven. Op deze wijze zijn ze dus ook 'iets' of 'iemand'.

In vorige artikelen (over verwerping en hysterie) wezen we ook al op het verschijnsel van compensatie, maar dan vanuit een hysterisch gedrag. Een wezenlijk verschil is, dat bij hysterie het 'aan' de mens gebeurt, vaak dus ondoordacht, ongewild, nerveus, ongecontroleerd. Bij weerspanning speelt een grotere bewuste betrokkenheid van de mens mee. In deze studie echter bedoelen we alleen de weerspannige reacties vanuit verwerping.

We tekenen hierbij aan dat de compensatie lang niet altijd door de mens als een bewust gewilde en gekozen levenshouding is opgebouwd, maar veeleer door subtiele beïnvloeding van de geest van weerspanning tot stand is gekomen. De tienerjaren zijn een zeer geliefde fase voor deze demon om de jonge mens te vangen en te gaan sturen. De puberteit is bij uitstek de tijd waarin de geest van verwerping de opgroeiende mens op alle fronten aanvalt en labiel tracht te maken. Dit is voor de geest van weerspanning een vruchtbare grond om een compensatiegedrag voor te houden, op te dringen. Het masker wordt opgezet, het toneelstuk begint. Voor velen een grote tragedie.

Dood

In het oude verbond leidde weerspanning tot de dood. In Jesaja 1:20 lezen we: als gij weigert en weerspanning zijt, zult gij door het zwaard worden verteerd. Een weerspannige zoon moest gestenigd worden (Deut.21:21). De gezinnen van Korach, Dathan en Abiram kwamen door hun weerspanning om het leven. Hosea 14:1 spreekt over een gruwelijk einde.

Deze en nog meer dergelijke schriftplaatsen zijn ons tot een voorbeeld nagelaten, opdat wij deze relatie (weerspanning - dood) zouden plaatsen in de geestelijke wereld en zicht zouden krijgen op de werking en bedoeling van deze vijand. Slechts zo - door kennis en inzicht - kunnen we uit zijn greep ontkomen en wegblijven. In Hebr. 10:26,27 leest u zo'n 'vergeestelijkte' vertaling van die relatie. Wij denken dan niet direkt aan lichamelijk sterven, maar allereerst en allermeeft aan een innerlijk

sterven.

Weerspannigheid werkt dodend op allerlei functies en vermogens. Door hardnekkig te blijven zondigen komt de mens gescheiden te staan van de levende God (Jes.59:2). Is hij een kind van God dan komt langzamerhand de schaduw van de doodsgestelen over hem en bij volharding in het kwaad wordt de mogelijkheid tot afval reëel (Hebr.6:4-8). We spreken hier dan wel over een ver doorgevoerde weerspannigheid, waarbij de keuze van de mens uiteraard een rol speelt.

Doods

Voor ons onderwerp blijven we bij de minder ernstige uitwassen. Voor het woord 'doods' kunnen we ook lezen 'onvruchtbaar'. Er komt dan zo weinig uit de mens, uit de gelovige. Er zijn situaties waar de kritische aanmerking "er gebeurt hier (in de gemeente) zo weinig" wel eens heel erg waar zou kunnen zijn.

Weerspannige geesten trachten al het goede van ons te weren, (Jer.5:23-25). Men komt dan niet tot een bruisend, actief en vruchtdragend leven. En stilstand is achteruitgang. Geestelijke gaven en vrucht staan op een zeer laag pitje; passiviteit, zelfs luiheid, in geestelijke zaken viert hoogtij. De vaart gaat er uit en men vervalt tenslotte - omdat men toch graag zegen wil ontvangen - in zeurende, vragende gebeden waar geen verhooring op komt. Of men bestormt de hemel met min of meer beschuldigende vragen waarom God dit niet doet en dat maar toelaat. De opstandigheid, het niet kunnen verkroppen dat bepaalde dingen in het leven anders zijn gelopen dan men had verwacht. Sommigen hebben zelfs verbitterd het evangelie de rug toe gekeerd. Voor anderen is de vicieuze cirkel geboren: men komt in een droog kringetje rond te draaien, in eigen leven of soms wel eens in een hele gemeente. Je voelt dan dat matte, saaie en zware klimaat tijdens de samenkomst.

Gedeeltelijk

Er kunnen ook slechts enkele sectoren in je leven zijn waar deze geest blokkerend werkt. Meermalen kwamen gelovigen wèl tot een doorbraak tongentaal na bevrijding van deze macht. Of een bepaalde ziekte week pas nadat deze vijand verbroken was. Een ander kon niet tot vergevingsgezindheid komen. Hoe het woord Gods ook voor-

gehouden werd, elke overtuigingskracht schoot te kort. Totdat bleek dat een weerspannige geest de hele zaak vastzette in het innerlijk. Pas na bevrijding kon de vergeving gemakkelijk en eerlijk functioneren.

Wat te denken van hen die tijdens de preek slaap krijgen, een band om het hoofd of hoofdpijn. Na het amen is men er weer. De occulte weerspannige geest haalt zo het gemeentelid weg uit de gedachtenwereld Gods en schermt hem tevens af voor nieuwe gedachten uit het evangelie. Ook het probleem dat men thuis zo moeilijk tot bijbel-lezen en gebed komt, zou wel eens opgelost kunnen worden door verlossing uit de greep van deze demon. Zo ook gebondenheden aan bepaalde zonden. De geest van weerspannigheid tracht - als een steen op de deksel van een ton - de mindere geesten geplaatst te houden in het leven van de mens. Bevrijding van en overwinning over deze diktator bewerkt dan de nodige ruimte om de andere duistere inwoners van zich af te schudden en van zich af te houden.

Dergelijke ervaringen maken we niet tot regel en wet, maar leren ons wel op de hoede te zijn en te luisteren wat de Geest er over zegt.

Verbittering

Het gebeurt wel eens dat, indien zo'n gedeeltelijke weerspannigheid niet opgelost wordt, men verbittert raakt. Er is bijvoorbeeld iets onaangenaams voorgevallen waar men maar niet overheen kan stappen. Vergeving blijft uit en wrok of verdriet, teleurstelling of boosheid nestelen zich in het hart. Hebr. 12:15 waarschuwt ons voor dit gevaarlijke proces:....dat er geen bittere wortel opschiet... (Zie ook Hebr. 3:7-19).

Dat 'opschieten' is het begin van een innerlijke gesteldheid van kritiek, negativisme, irritatie, afwijzing, rancune. Gevolgen zouden dan kunnen zijn: sjagrijnigheid, neerdrukkendheid, jaloezie, isolement, agressie, haat, afkeer, e.d. Neemt dit grotere vormen aan dan kunnen verharding, onverschilligheid en redeloosheid volgen (Ps. 73:21,22) en, in de gemeente, soms leiden tot scheuring (Hand. 15:39).

Deze bitterheid wordt in Openbaring 8:10,11 alsem genoemd. Hieruit leren we de relatie tussen weerspannige

geesten en de antichristelijke geest kennen. In de eindtijd komen er tegenstanders van het evangelie die niet meer gedeeltelijk gebonden zijn, maar bezeten worden door de antichristelijke geest en als mensen der wetteloosheid zich openbaren. Vol van weerspanning verzetten zij zich tegen al wat God of voorwerp van verering heet (2 Thess.2:3-12). De lastering, de knersing der tanden en het geweld tegen de Gezalfde uit zich dan ten volle. Jesaja 8:21 zegt: dan trekt men rond, gedrukt en hongerig, en men zal in woede uitbarsten en zijn koning en God vervloeken.

Tot de minder ernstige vormen van verbittering behoren ook wat Paulus in Filippenzen 2:14 schrijft: morren en bedenkingen hebben, mopperen en kankeren. Dit komt eveneens uit de koker van de weerspannige geest voort. Het vertroebelt het hart en denken van de gelovige, die toch onberispelijk en rein dient te zijn (worden). Wij zullen dus de goede raad opvolgen en 'toezien op onszelf dat er geen bittere wortel opschiet!' Het betekent in de praktijk een waakzaamheid ontwikkelen, zodat de geest van weerspanning geen kans in ons denken krijgt, dus ook niet in ons spreken en handelen.

Deze opdracht geldt ons allen: alle bitterheid worde uit uw midden gebannen, (Ef.4:31).

Traagheid

In Hebreëen 5:11 lezen we over gelovigen die 'traag' in het horen zijn geworden. Het blijkt dat verdere vernieuwing van denken, van inzicht en begrip over het meerdere en nieuwe dat de Heer zijn volk aanbiedt, niet doorzet. Dit verschijnsel komen we ook vandaag tegen. Het lijkt alsof de prediking, de lering, het profetisch woord langs sommigen heenglijdt als water over een vette plaat. Men hoort het met de natuurlijke oren, maar niet met de innerlijke. Het woord wordt niet begrepen. De gevolgen blijven niet uit: men kan niet meer zo mee met de rest die wèl aanvoelt en verstaat. Er treedt verachtering in de genade op. Een situatie die God pertinent niet wil (Hebr.4:1, Hebr.12:15). Andere gevolgen zijn een meer en meer terugvallen op het natuurlijke leven van alledag, of een stil blijven staan bij het oude, van vroeger toen we zo gezegend werden. Oude leringen blijven gehandhaafd en

	<p>daardoor blijft men zelf onveranderd. Daadkracht wijkt, er komt dus weinig tot stand aan geestelijke vrucht en werk.</p> <p>Die innerlijke afscherming voor vernieuwing wordt veroorzaakt door een occulte vrome weerspannige geest. Het is weer diezelfde verhindering om te kunnen functioneren, maar nu op het geestelijke terrein. Het hart wordt traag of ongevoelig (als vet, Ps.119:70) voor geestelijk inzicht.</p> <p><i>Verharding</i></p> <p>Indien de hier boven beschreven toestand niet verandert, kan dit bij sommigen leiden tot verharding. Het innerlijk oog en oor worden dover en blinder voor wat God aan het doen is. Het lijkt alsof een eeltlaag het hart bedekt. In de gemeente doet zich dan het probleem voor dat er steeds minder gemeenschap is tussen zulke broeders/ zusters en zij die wel in vrijheid en helderheid wandelen. Er ontstaat een afstand; men verstaat elkaar steeds moeilijker omtrent geestelijke zaken. Overtuigen is er niet meer bij. Met trouw wordt een loopje genomen en vanuit wisselvalligheid is het nooit goed wat de ander doet, (Ps.78:8).</p> <p>Komen er ook nog koppigheid en onwilligheid bij (duidelijke kenmerken van weerspannige geesten) dan treden er spanningen op. Vaak is de leiding het mikpunt van kritiek en verzet. Een dergelijk handelen voert tot twisten en scheuringen. Paulus had er in zijn gemeenten ook mee te maken, bv. 2 Tim.4:14,15; Tit.3:10,11. Het oude Israël kon zich bij tijd en wijle sterk verharden, (Ps.95:7b-11). Een dergelijke doorwerking van weerspannigheid leidt tot onheil, (Spr.28:14b). De weerspannige geest drijft naar het kwade, (Spr.17:11). En wie zijn nek verhardt ondanks herhaalde vermaning, wordt opeens onherstelbaar gebroken, (Spr.29:1). Hoe waar is dit woord gebleken, ook in de nog korte volle evangelie geschiedenis van ons landje. Het is spelen met vuur, als deze geest verbonden blijft met ons.</p> <p><i>Niet ingaan</i></p> <p>Hoewel twisten en spanningen in de gemeente heel verdrietig zijn, is er een veel groter gevaar denkbaar als gevolg van verharding. In Hebreeën 3:7 - 4:13 kunt u dit</p>
--	---

lezen. Israël dient hier als voorbeeld van hoe het niet moet. Het was Egypte wel uitgetrokken, maar door weerspanningheid (verharding, ongeloof, ongehoorzaamheid) niet Kanaän binnengegaan. En dit laatste was nu juist Gods grote plan. Deze trieste geschiedenis is voor ons een ernstige waarschuwing. De geest van weerspanningheid zal er alles aan doen om de gelovigen in het nieuwe verbond te beletten het Koninkrijk Gods (de rust) binnen te gaan. Dus, om in onze termen te spreken, te voorkomen dat wij tot volheid komen, tot volwassenheid en gelijkvormigheid aan het beeld van Jezus.

Hij probeert door allerlei aantijgingen de gelovige ervan te beschuldigen dat het aan hem/haar ligt als het een en ander niet zo vlotjes verloopt en ontwikkelt als de beloften ons voorhouden, maar dit is een misleidend rookgordijn waarachter hij zichzelf met zijn tegenhoudende krachten verschuilt. Wie dit niet ziet, kan als Orpa (haar naam betekent weerspanning) tot de grens meegaan, maar op het kritieke ogenblik afhaken (Ruth 1:14,15). Indien wij in alle oprechtheid, gehoorzaamheid en geloof de Heer volgen in zijn evangelie en werken met wat we tot nu toe van Hem ontvangen hebben, dan is voor velen onder eens goed om te gaan leren onderscheiden wie en wat ons werkelijk afremt. Voor menige broeder en zuster was het een verrassende en opluchtende ontdekking die geest in het vizier te krijgen en aan te pakken.

Hiermee suggereren we niet dat dit eventjes met een handomdraai te realiseren is, zoals sommigen bij de bekering hun sigaretten weggooiden en nooit meer rookten. De geest van weerspanningheid dient op alle terreinen van ons leven onderscheiden en verdreven te worden. Een totale oorlog op alle fronten. Een strijd in de hemelse gewesten die uit zal lopen op een eclatante overwinning van het Lam en zijn gezalfden!